

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS
Konsolidacja sprawozdań finansowych			4.3.2167
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Rachunkowości			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Zarządzania	Finanse i rachunkowość	forma	stacjonarne
		moduł	rachunkowość - ACCA
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Ewa Spigarska; dr Maciej Gierusz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS
Formy zajęć			7
Wykład, Ćw. audytoryjne			7 pkt ECTS
Sposób realizacji zajęć			udział w zajęciach (45h) - 2 ECTS,
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej			udział w konsultacjach - 1,5 ECTS
Liczba godzin			przygotowanie do zajęć - 1,5 pkt ECTS,
Wykład: 15 godz., Ćw. audytoryjne: 30 godz.			przygotowanie do zaliczenia - 1 ECTS,
			przygotowanie do egzaminu - 1 ECTS
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none">- Dyskusja- Rozwiązywanie zadań- Wykład problemowy- Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none">- Zaliczenie na ocenę- Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none">- zaliczenie pisemne- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi- egzamin pisemny testowy- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	

Egzamin składający się z trzech części:

Część A – test jednokrotnego wyboru, składający się z 5 pytań, odpowiedź prawidłowa (2 pkt), brak odpowiedzi (0 pkt), odpowiedź nieprawidłowa (0 pkt),

Część B – do jednej wspólnej treści 5 pytań jednokrotnego wyboru z sugerowanymi odpowiedziami, odpowiedź prawidłowa (2 pkt), brak odpowiedzi (0 pkt), odpowiedź nieprawidłowa (0 pkt),

Część C – zadanie problemowe z interpretacją wyników do samodzielnego rozwiązania (20 pkt).

Razem można uzyskać 40 pkt - ocena adekwatna do sumy uzyskanych punktów i regulaminu studiów

0 pkt – 20,0 pkt - ocena niedostateczna

20,1 pkt – 24,0 pkt - ocena dostateczna

24,1 pkt – 28,0 pkt - ocena dostateczna plus

28,1 pkt – 32,0 pkt - ocena dobra

32,1 pkt – 36,0 pkt - ocena dobra plus

36,1 pkt – 40,0 pkt - ocena bardzo dobra

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt kształcenia	Egzamin/Kolokwium	ćwiczenia audytoryjne - rozwiązywanie zadań
	Wiedza	
FiRMU2_W01	X	X
FiRMU2_W02	X	-
FiRMU2_W06	X	-
FiRMU2_W08	X	X
	Umiejętności	
FiRMU2_U01	X	X
FiRMU2_U03	X	X
FiRMU2_U05	X	X
FiRMU2_U06	X	X
	Kompetencje	
FiRMU2_K01	X	X
FiRMU2_K04	X	X
FiRMU2_K05	X	X

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Student powinien wcześniej znać treści programowe zawarte w programach następujących przedmiotów:

- 1) rachunkowość
- 2) rachunkowość finansowa
- 3) sprawozdawczość finansowa
- 4) analiza finansowa

B. Wymagania wstępne

Znajomość zasad rachunkowości, wiedza na temat konstruowania zakładowego planu kont, umiejętność przygotowania zestawienia obrotów i sald, umiejętność sporządzania podstawowych elementów sprawozdania finansowego (bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej), wiedza na temat zasad sprawozdawczości finansowej oraz umiejętność analizy danych zawartych w sprawozdaniach finansowych, znajomość podstawowych wskaźników analizy finansowej. podstawowa wiedza na temat identyfikacji, klasyfikacji i ewidencji elementów sprawozdania finansowego.

Cele kształcenia

- Zapoznanie studentów z teoretycznymi aspektami konsolidacji sprawozdań finansowych
- Zapoznanie studentów z problematyką połączenia jednostek gospodarczych
- Opanowanie techniki konsolidacji metodą pełną.
- Opanowanie techniki metody praw własności.

Umiejętność rozliczania zbycia udziałów
 Zapoznanie studentów z różnicami z UoR.
 Zapoznanie studentów z problematyką połączenia jednostek gospodarczych.
 Opanowanie ustalania wartości godziwej aktywów i pasywów.
 Umiejętność rozliczania połączenia metodą nabycia i metodą łączenia udziałów.
 Opanowanie rozliczania dodatniej i ujemnej wartości firmy (zysku na okazjonalnym nabyciu).
 Zapoznanie studentów z różnicami rozliczania nabycia według Ustawy o rachunkowości i MSSF 3.

Treści programowe

Treści wykładów

Temat I – Wprowadzenie do konsolidacji sprawozdań finansowych

- przyczyny sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz ich rola
- istota i cechy grup kapitałowych
- kluczowe definicje: kontrola, współkontrola, grupa, spółka dominująca, jednostka zależna, jednostka, znaczący wpływ, jednostka współkontrolowana
- zarys procesu sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego (zasady rachunkowości, dzień bilansowy)
- wyłączenia z procesu konsolidacji
- źródła regulacji skonsolidowanych sprawozdań finansowych
- prezentacja metod konsolidacji sprawozdań finansowych
- sposób ujęcia i wyceny inwestycji w sprawozdaniach jednostkowych

Temat II – Wprowadzenie do konsolidacji metodą pełną (MSSF 10)

- MSSF 10, jako źródło regulacji
- definicja kontroli, grupy, spółki dominującej i jednostki zależnej
- wartość firmy i jej istota (proporcjonalna do udziałów i całkowita wartość firmy)
- dodatnia wartość firmy i zysk na okazjonalnym nabyciu w świetle MSSF 3
- wyłączenie w zakresie kapitałów własnych sprzed przejęcia jednostek przejmowanych oraz ujęcie kapitałów po przejęciu
- charakterystyka i istota zysków jednostki zależnej wygenerowanych przed i po przejęciu - ich wpływ na skonsolidowane kapitały własne
- udziały nie dające kontroli (w wartości godziwej i proporcjonalne do udziału w aktywach netto)
- przejęcia jednostek w trakcie okresu sprawozdawczego
- podsumowanie metody pełnej - zasady

Temat III – Połączenia jednostek (MSSF 3)

- ustalanie kosztu inwestycji na dzień przejęcia
- ustalanie aktywów netto na dzień przejęcia
- zasady ustalania wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań
- wpływ przeszacowań aktywów i zobowiązań do wartości godziwej na kolejne okresy sprawozdawcze
- ujmowanie korekt związanych z rozliczeniem przejęcia innej jednostki gospodarczej
- inne niż gotówka rodzaje zapłaty za uzyskanie kontroli

Treści ćwiczeń

Temat IV – Metoda pełna – zagadnienia zaawansowane (MSSF 10)

- istota transakcji wewnątrzgrupowych
- sprzedaż zapasów
- sprzedaż środków trwałych,
- eliminacja wzajemnych rozrachunków,
- wypłata dywidend, pożyczki i odsetki od pożyczek grupowych
- trwała utrata wartości przez wartość firmy (proporcjonalna do udziałów i całkowita wartość firmy)
- sprawozdanie z całkowitych dochodów

Temat V– Ujmowanie udziałów metodą praw własności (MSR 28)

- MSR 28 jako źródło regulacji
- definicja znaczącego wpływu oraz jednostki stowarzyszonej
- ujęcie zysków jednostki stowarzyszonej wygenerowanych przed i po uzyskaniu znaczącego wpływu
- eliminacja transakcji wewnątrzgrupowych (transakcje „w górę” i „w dół”) i ich wpływ na skonsolidowane kapitały własne i wartość inwestycji w jednostkę stowarzyszoną:
 - * sprzedaż zapasów
 - * sprzedaż środków trwałych
 - * świadczenie usług
 - * pożyczki i odsetki od pożyczek
 - * rozrachunki między podmiotami
- MSSF 3 a ujmowanie udziałów metodą praw własności

- * trwała utrata wartości inwestycji w jednostkę stowarzyszoną
- * wypłata dywidend przez jednostki stowarzyszone

Temat VI – Skonsolidowany rachunek przepływów (MSR 7)

- MSR 7 jako źródło regulacji – definicja środków pieniężnych i ich ekwiwalentów?
- zasada memoriału z zasada kasowa
- charakterystyka działalności operacyjnej, inwestycyjnej oraz finansowej
- metoda bezpośrednia a metoda pośrednia
- aspekty rachunku przepływów związane z konsolidacją:
 - * nabycia i zbycia jednostek zależnych, współzależnych oraz stowarzyszonych – wpływ na pozycje bilansowe
 - * wypłata dywidend (w tym wpływ na udziały nie dające kontroli)

Temat VII – Konsolidacja w grupach kapitałowych obejmujących wiele podmiotów

- kontrola a efektywny udział
- ustalenie efektywnego udziału w konsolidowanych podmiotach
- konsolidacja wielostopniowa:
 - * grupy trzypoziomowe
 - * grupy czteropoziomowe
 - * grupy w kształcie litery D
- grupy rozrastające się „ w górę” lub „ w dół”

Temat VIII – Częstkowe nabycia udziałów oraz związane z nimi zmiany metod konsolidacji

- nabycie udziałów prowadzące do uzyskania kontroli (znaczący wpływ, współkontrola, pasywny udział, jako punkt startu)
- nabycie udziałów umacniające kontrolę
- nabycie udziałów prowadzące do powstania współkontroli (znaczący wpływ, pasywny udział, jako punkt startu)
- nabycie udziałów umacniające współkontrolę
- nabycie udziałów prowadzące do powstania znaczącego wpływu kontroli (pasywny udział, jako punkt startu)
- nabycie udziałów umacniające znaczący wpływ

Temat IX – Zbycia udziałów w konsolidowanych jednostkach oraz związane z nimi zmiany metod konsolidacji

- całkowite zbycie udziałów w podmiocie konsolidowanym metodą pełną – porównanie ze sprawozdaniem jednostkowym
- częściowe zbycie udziałów w podmiocie konsolidowanym metodą pełną – prowadzące do utraty kontroli
- zbycie udziałów nie prowadzące do utraty kontroli
- zbycia udziałów w podmiocie konsolidowanym metodą proporcjonalną
- zbycia udziałów w podmiocie ujmowanym metodą praw własności
- domniemane zbycia - emisja akcji przez jednostkę zależną
- realizacja niezrealizowanych zysków na transakcjach wewnątrzgrupowych

Temat X – Porównanie zasad konsolidacji według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości z Ustawą o Rachunkowości.

- zakres stosowania UoR oraz MSSF
- porównanie zwolnień i wyłączeń w zakresie konsolidacji
- porównanie sposobu ujęcia i rozliczania dodatniej oraz zysku na okazyjnym nabyciu (ujemnej wartości firmy)
- sposób ujęcia i rozliczania udziałów mniejszości (UoR) oraz udziałów nie dających kontroli (MSSF)
- istota metody łączenia udziałów
- porównanie w zakresie częściowych nabyć i zbyć udziałów.

Temat XI – Pojęcie fuzji i przejęć dla potrzeb rachunkowości

- przyczyny połączenia jednostek,
- regulacje prawne połączenia jednostek,
- różnice między prawem bilansowym a prawem handlowym, regulacje międzynarodowe (MSSF 3),
- kluczowe definicje: fuzja, nabycie, akwizycja,
- rozliczanie połączeń odwrotnych.

Temat XII – Metody rozliczania połączenia spółek

- metoda łączenia udziałów,
- metoda nabycia
- zasady sukcesji
- sukcesja podatkowa

Temat XIII – Rozliczanie połączenia metodą łączenia udziałów.

- warunki stosowania metody łączenia udziałów,
- ujednolicenie zasad wyceny w łączących się jednostkach,
- korekty i wyłączenia stosowane w metodzie łączenia udziałów,

Temat XIV - Rozliczanie połączenia metodą nabycia

- zdefiniowanie jednostki nabywającej,
- ustalanie wartości godziwej aktywów i zobowiązań,
- ustalanie aktywów netto na dzień przejęcia
- ustalanie wartości firmy,
- amortyzacja dodatniej wartości firmy,
- rozliczanie ujemnej wartości firmy (zysku na okazjonalnym nabyciu).
- wyłączenia i korekty w metodzie nabycia.

Temat XV – Sporządzanie sprawozdania finansowego po transakcji nabycia

- wyłączenia i korekty w metodzie łączenia udziałów,
- wyłączenia i korekty w metodzie nabycia,
- wybór metody rozliczania nabycia,
- sporządzenie sprawozdania finansowego po nabyciu (bilans i rachunek zysków i strat).

Temat XVI – Rozliczanie połączenia zgodnie z MSSF 3

- metoda nabycia według MSSF 3,
- zidentyfikowanie przejmującego,
- wycena kosztu połączenia spółek,
- alokowanie ceny połączenia na aktywa i zobowiązania podmiotu przejmowanego według stanu na dzień przejęcia.

Wykaz literatury

Lieteratura wykorzystywana w trakcie zajęć:

Anna Gierusz i Maciej Gierusz, Konsolidacja sprawozdań finansowych wg MSSF, ODDK [ostatnie wydanie]

Lieteratura do samodzielnego przestudiowania

M Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2000 r. nr 94, poz. 1037 z późn. zm.)

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej Nr 3 "Nabycie jednostek"

Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. 2003 Nr 60 poz. 535 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. 2015 poz. 978 z późn. zm.)

W. Frąckowiak (red.) "Fuzje i przejęcia", PWE, Warszawa 2009.

A. Helin. K. Zorde, A. Bernaziuk "Fuzje i przejęcia spółek kapitałowych. Zagadnienia rachunkowe i podatkowe.", C. H. Beck, Warszawa 2014.

T. Martyniuk (red.) Rachunkowość jednostek w szczególnych sytuacjach, PTE, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca:

A. Herdan, L. Antolak "Połączenia przedsiębiorstw. Teoria i praktyka", wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005.

H. Lubińska, A. Skórzewski "Sprawozdania finansowe w procesie podziału, połączenia i przekształcenia spółek", SKwP, Warszawa 2004 r.

MSSF 3, MSSF 10, MSSF 12, MSSF13

Kierunkowe efekty uczenia się

FiRMU2_W01 - Ma rozszerzoną wiedzę o finansach i rachunkowości, ich miejscu w systemie nauk społecznych i relacjach do innych nauk społecznych.

FiRMU2_W02 - Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji ekonomicznych oraz zmianach w nich zachodzących, w szczególności o: systemie bankowym, ubezpieczeniowym, podatkowym, rynkach finansowych, organizacji systemu finansów publicznych oraz sektora prywatnego. Zna wzajemne relacje pomiędzy tymi strukturami i instytucjami społecznymi w skali krajowej i międzynarodowej.

Wiedza

Student ma wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych) w zakresie finansów i rachunkowości.

Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu konsolidacji sprawozdań finansowych.

Student zna zasady i procedury związane z procesem tworzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, którego podstawą są sprawozdania jednostkowe poszczególnych jednostek.

Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu wyceny aktywów i pasywów w wartościach godziwych sprawozdań finansowych.

Student zna zasady i procedury związane z procesem tworzenia popołączeniowego sprawozdania finansowego, którego podstawą są sprawozdania jednostkowe

<p>FiRMU2_W06 - Ma pogłębioną wiedzę o normach i regulacjach (prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych) w zakresie finansów i rachunkowości. Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.</p> <p>FiRMU2_W08 - Ma pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji komercyjnych i sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich wartość oraz sukces ekonomiczny.</p> <p>FiRMU2_U01 - Rozumie i potrafi prawidłowo interpretować złożone zjawiska ekonomiczne w zakresie finansów i rachunkowości oraz podstawowe w zakresie pozostałych nauk społecznych. Rozumie i umie w pogłębiony sposób wyjaśnić treść komunikatów instytucji gospodarczych, artykułów zamieszczanych w prasie i czasopismach z zakresu finansów. Prawidłowo stosuje pojęcia z zakresu nauk społecznych.</p> <p>FiRMU2_U03 - Potrafi w pogłębiony sposób analizować przyczyny, przebieg i skutki procesów i zjawisk w zakresie finansów i rachunkowości z wykorzystaniem zaawansowanych teorii i właściwych metod nauk społecznych. Umie zweryfikować proste hipotezy badawcze. Potrafi zgromadzić dane przy wykorzystaniu technologii informacyjnych.</p> <p>FiRMU2_U05 - Prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania pogłębionych problemów z zakresu finansów i rachunkowości. Posiada umiejętność sprawnego wykorzystania systemu normatywnego właściwego dla swojej specjalności.</p> <p>FiRMU2_U06 - Wykorzystuje zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu finansów i rachunkowości pojawiających się w praktyce gospodarczej. Zna ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.</p> <p>FiRMU2_K01 - Samodoskonalenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę rozwoju i uczenia się przez całe życie, - inspiruje innych do nauki, - potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny, - zna swoje silne i słabe strony, stawia sobie ambitne cele na miarę swoich możliwości, - umie przyjąć porażkę, przyznać się do błędu. <p>FiRMU2_K04 - Uczciwość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje się do zasad etyki biznesu i podejmuje działania na rzecz przestrzegania tych zasad, - szanuje prawo, - jest obiektywny, potrafi dostrzec konflikt interesów, - prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu. <p>FiRMU2_K05 - Odpowiedzialność:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotrzymuje terminów, - potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie zadania, - potrafi przewidywać społeczne skutki swojej działalności, - konsekwentnie dąży do celu, - umie pracować systematycznie i samodzielnie, 	<p>poszczególnych jednostek.</p> <p>Umiejętności</p> <p>Student rozumie i potrafi prawidłowo interpretować podstawowe zjawiska ekonomiczne w zakresie finansów i rachunkowości.</p> <p>Rozumie i umie wyjaśnić treść zdarzeń wpływających na sprawozdanie finansowe.</p> <p>Prawidłowo klasyfikuje elementy sprawozdania finansowego.</p> <p>Umie dobrać odpowiednią metodę konsolidacji.</p> <p>Rozumie konwencję metody pełnej i metody praw własności.</p> <p>Rozumie różnice między sprawozdaniem jednostkowym a skonsolidowanym.</p> <p>Prawidłowo klasyfikuje elementy sprawozdania finansowego.</p> <p>Umie dobrać odpowiednią metodę rozliczania połączenia jednostek.</p> <p>Rozumie konwencję metody nabycia.</p> <p>Rozumie różnice między sporządzaniem sprawozdania popołączeniowego według metody nabycia i metody łączenia udziałów.</p> <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Rozumie konieczność ciągłego uzupełniania i pogłębiania nabytej wiedzy w dziedzinie rachunkowości.</p> <p>Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności związane ze sporządzaniem skonsolidowanych sprawozdań finansowych.</p> <p>Zachowuje otwartość na zmiany uregulowań MSSF / Ustawy o Rachunkowości dotyczących sporządzania sprawozdań finansowych.</p> <p>Jest wrażliwy na postępowanie zgodne z regulacjami prawnymi i zasadami etyki zawodu księgowego.</p>
--	---

- stosuje się do reguł i norm życia społecznego.	
Kontakt	
ewa.spigarska@ug.edu.pl	